

Her er du: [Forside](#) > [Publikasjoner](#) > [Andre publikasjoner](#) > [Kronikker](#) > [2012](#) > Samba for miljøet

Foto: K.A. Fagerheim

Samba for miljøet

Kronikk i Fiskeribladet Fiskaren 24.02.2012: Vi har sett det før. Tusener av miljøpolitikere, miljøorganisasjoner og andre interesserte flyr til fjerne og eksotiske steder for å debattere jordens miljø.

Alf Håkon Hoel, 24.02.2012

I juni arrangerer FN sitt fjerde, globale miljøtoppmøte i Rio de Janeiro. . Det er 40 år siden det første miljøtoppmøtet i FN-regi, i Stockholm i 1972. Dette bidro til at miljøspørsmålet for alvor ble et anliggende i internasjonal politikk. Siden fulgte møter i Rio i 1992 og i Johannesburg i 2002. Og i år er det igjen i Rio som er åstedet. Hva er disse møtene godt for? Og hva betyr de for forvaltningen av fiskeriene?

Bærekraftig utvikling?

Verdenskonferansen om miljø og utvikling i 1992 vakte stor oppmerksomhet. I ettertid fremstår dette toppmøtet som det mest vellykkete. Foranlediget av Brundtlandkommisjonens rapport som satte «bærekraftig utvikling» på dagsordenen, brakte møtet to globale miljøavtaler, en prinsipperklæring for jordens miljø og en handlingsplan («Agenda 21»). De globale avtalene for klima og biologisk mangfold, har begge stor betydning i dag.. 1992-møtet ga også støtet til forhandlingene av en egen, global avtale om fiske på det åpne hav. Avtalen, ferdig i 1995, fastslår at statene skal legge en føre-var tilnærming til grunn i forvaltningen av fiskeressursene. Dette har vært viktig for å redusere fiskepress og bygge opp bærekraftige bestander. Avtalen skjerper også internasjonale kjøreregler for regionalt samarbeid, håndheving av reguleringer og tvisteløsning. Alt dette har hatt stor praktisk betydning og bidratt til at mange fiskerier nå er bedre forvaltet enn de ellers ville vært.

Mens FN-avtalen fra 1995 nevner økosystemforvaltning innenfor fiskeriene, tar handlingsplanen som fra Johannesburg i 2002 dette et skritt videre. Her slås det fast at statene skal innføre en økosystemforvaltning innen 2010. Norge og enkelte andre land har gjort viktige fremskritt på dette området. Men det globale bildet at det fremdeles er en vei å gå. Handlingsplanen har også henstillinger om bærekraftig fiskeriforvaltning innen 2015.

Rio igjen

Forberedelsene til årets miljøtoppmøte i Rio de Janeiro viser at miljøspørsmålene ikke fenger på samme måte som før. Mens miljøtoppmøtet i Rio i 1992 samlet det som kunne krype og gå av statssjefer, ser det ut til at oppmøtet i år blir heller tynt. Dette kan ha med prosessen i forkant å gjøre: 1992-møtet var foranlediget av Brundtlandkommisjonens rapport, som skapte en stor internasjonal debatt. Denne gangen

foreligger det ikke noe slikt retningsgivende arbeid. Hovedtemaene for møtet er institusjonelle reformer og grønn økonomi - tema som kanskje ikke vekker den store interessen i de brede lag av folket.

Nyttige møter?

Miljøtoppmøtene har vært viktige for å skape oppmerksomhet og bringe politisk energi til behandling av miljøspørsmålene. Når det gjelder fiskeriene, har de bidratt til å gjøre disse til et miljøpolitisk anliggende. I dag er fiskeriforvaltning et sentralt tema i internasjonal miljøpolitikk. På et mer praktisk nivå er det særlig 1992-møtet og den påfølgende FN-avtalen om fiske på det åpne hav som har vært viktig, spesielt ved etableringen av føre-var tilnærmingen som en standard for all fiskeriforvaltning.. Utspiller sin rolle? Spørsmålet en kan stille seg er om det brede toppmøte-formatet er i ferd med å utspille sin rolle. Å få 200 land til å bli enige om komplekse spørsmål er krevende. Motsetningene mellom nord og sør er blitt så store at det er vanskelig å komme frem til meningsfylte enigheter. Dette gjelder ikke bare på miljøområdet. Den pågående runden om et nytt handelsregime er inne i sitt tolvte år. Tanken om at globale, helhetlige avtaleverk er eneste mulige løsning på internasjonale problemer er derfor ikke like innlysende som den var.

Kontaktpersoner

[Alf Håkon Hoel](#)

77 60 97 02

92827892

[Send e-post](#)

Se også

[Kystklima](#)

[Klima for forhandlinger?](#)

[Når havet forsures](#)